

Nyhetsbrev från Smittskydd och vårdhygien

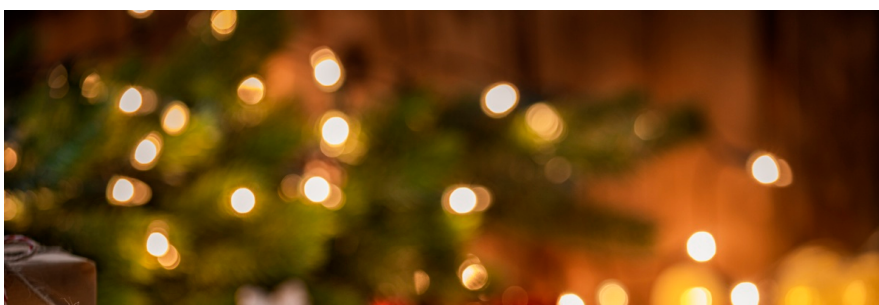
Misluren nr 4, december 2025

Misluren är ett nyhetsbrev från enheten för Smittskydd och Vårdhygien till medarbetare och samarbetspartners i Region Västmanland och länets kommuner samt övriga intresserade. Misluren ges ut en gång per kvartal via [prenumeration](#) och innehåller ett axplock av det som hänt och det som är på gång. Synpunkter och önskemål om innehåll tas tacksamt emot, mejla smittskydd@regionvastmanland.se. Aktuella nyheter och relevanta dokument, riktlinjer och länkar hittar du på enhetens hemsida - [Smittskydd](#) och [Vårdhygien](#).

I detta nummer finns information om:

- Influensasäsongen är nu igång
- Ökad vaksamhet för vinterkräksjuka och luftvägsinfektioner
- Nominera till utmärkelsen Hygienföredöme 2025!
- Varm och ren
- Regeringens strategi mot antibiotikaresistens
- Friskare förskola
- Punktprevalensmätning basala hygienrutiner
- TBE
- STI
- Vaccinationstäckning covid, influensa och pneumokocker
- Årshjulet för systematiskt vårdhygienarbete
- Sjukdomar A-Ö

God Jul och Gott Nytt År!

Under jul- och nyårshelgen är våra öppettider 07:30-16:30 och telefontider 08:00-15:30 helgfria vardagar. Du kan även nå oss via

smittskydd@regionvastmanland.se eller vardhygien@regionvastmanland.se

Influensasäsongen är nu igång

Boende inom SÄBO utgör riskgrupp för svår sjukdom och ska erhålla tidigt insatt antiviral behandling med Tamiflu.

Se instruktion för hantering på [Vårdgivarwebben](#) eller i ledningssystemet [Influensa på SÄBO – antiviral behandling och profylax](#).

För att tidig behandling ska vara möjlig är det viktigt att säkerställa att Tamiflu finns lagerfört på varje SÄBO.

Prover för influensa analyseras dagligen och analysen är kostnadsfri för vårdcentraler för patienter > 65 år. För att få provsvar samma dag behöver provet ankomma till Mikrobiologilaboratoriet före kl 15:30 vardagar, och före kl 14:30 på helger. Säkerställ att rutiner för provskickning är väl kända på din enhet för att undvika fördröjningar.

Ökad vaksamhet för vinterkräksjuka och luftvägsinfektioner

Under den närmaste tiden förväntas en ökning av vinterkräksjuka (calici) och luftvägsinfektioner, framförallt influensa.

Virala luftvägsinfektioner

- Var extra **uppmärksam på symtom** hos patienter och medarbetare (feber, hosta, halsont, snuva).
- Använd **skyddsutrustning** vid vård av patienter med luftvägssymtom.
- Drabbade patienter vårdas på **enkelrum** (kohortvård är ett alternativ).
- Var noggrann med **god handhygien** och följsamhet till **basala hygienrutiner**.

Vinterkräksjuka (viral gastroenterit, calici)

- Var noggrann med **god handhygien** och följsamhet till **basala hygienrutiner**.
- **Tvätta händerna med tvål och vatten** och använd handdesinfektion. Handdesinfektion utan handtvätt är inte tillräckligt för att förhindra spridning av magsjuka.
- Utför **ytdesinfektion med virkon**.
- Drabbade patienter vårdas på **enkelrum** (kohortvård är ett alternativ).

Tillsammans hjälps vi åt att skapa en trygg och säker vårdmiljö under perioder med hög smittrisk.

Nominera till utmärkelsen Hygienföredöme 2025!

Ett vårdhygieniskt arbetssätt som förhindrar vårdrelaterade infektioner kräver engagerade chefer och engagerade medarbetare. För att uppmärksamma goda exempel på ett strukturerat och engagerat vårdhygieniskt arbete delar Enheten för Smittskydd och Vårdhygien utmärkelsen Hygienföredöme. Utmärkelsen tilldelas en

verksamhet som visat prov på ett gediget och över tid hållbart vårdhygieniskt arbetssätt.

Nominering sker senast 31/12 till vardhygien@regionvastmanland.se

Mer information finns här: [Hygienföredöme](#)

Varm och ren

Nu när vintern kommer är det många medarbetare som fryser. Självklart vill vi gärna ta på oss något långärmat för att bli varma, men vi måste arbeta i kortärmat för att kunna desinfektera våra händer och underarmar. Hur ska vi göra?

- **Ta på dig varmt under.** Underställsbyxor och ett linne eller en kortärmad överdel under arbetsdräkten kan göra stor skillnad. Självklart får understället inte vara långärmat eller trekvartsärmat (understället ska inte sticka fram under arbetsdräkten).
- **Håll fötterna varma.** Kanske är det ett par varma sockor du ska önska dig i julklapp?
- **Ta på dig en värmeväst.** Värmevästen har inga ärmar, och får därför användas i patientnära arbete, men ska skyddas med plastförkläde vid behov, precis som arbetsdräkten. Har ni tillräckligt många på din arbetsplats för att de ska räcka till alla frusna?
- När du arbetar administrativt eller utomhus finns möjlighet att använda långärmade plagg, men dessa ska tvättas varje vecka eller oftare och får inte bäras i patientutrymmen. Läs mer [här](#).

Regeringens strategi mot antibiotikaresistens

Regeringen har beslutat om en ny strategi för antibiotikaresistens för åren 2026-2035.

Där beskrivs hur man vill arbeta mot antibiotikaresistens inom 10 målområden de närmaste tio åren.

[Sveriges strategi mot antimikrobiell resistens 2026-2035](#)

Friskare förskola

Sedan en tid arbetar Smittskyddsenheten tillsammans med förskolorna för att sprida kunskap om Folkhälsomyndighetens kunskapsunderlag och ge verktyg för att kunna använda den på ett bra sätt.

I höst har Smittskyddsenheten genomfört två hygienombudsträffar riktade till rektorer och hygienombud på förskolor i Västmanlands län. Temat för den andra träffen var höstens smittor och utbrottshantering med fokus på virusorsakade luftvägsinfektioner och vinterkräksjuka.

Under vinterhalvåret sprids många smittsamma sjukdomar. Det är viktigt att förskolan har rutiner för att arbeta både förebyggande och i utbrottssituationer. På förskolan precis som inom vård- och omsorg är hygienrutinerna avgörande för att minska smittspridningen. Det är bra om alla påminns om vikten att följa rutinerna. Ibland behöver förskolan införa skärpta hygienrutiner, exempelvis vid utbrott av magsjuka. Det kan innebära att hjälpa barnen med handtvätt, plocka undan leksaker som är svåra att rengöra, låta barnen vistas ute så mycket som möjligt och undvika aktiviteter mellan avdelningarna.

På Folkhälsomyndighetens hemsida finns utarbetad information till vårdnadshavare om exempelvis magsjuka [Information till vårdnadshavare](#).

Smittskyddsenheten kan kontaktas för råd och stöd om flera personer på förskolan är sjuka. För att underlätta vidare handläggning är det viktigt att rektorn kartlägger

är sjuka. För att underlätta vidare handläggning är det viktigt att rektorn kartlägger smittläget på förskolan innan kontakt tas.

[Förskola - Smittskydd Region Västmanland](#)

[Smitta i förskola - Folkhälsomyndigheten](#)

Punktprevalensmätning basala hygienrutiner

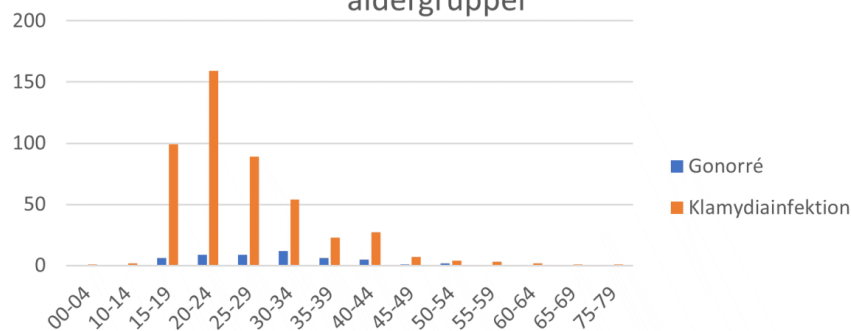
Punktprevalensmätning sker två gånger årligen och den senaste mätningen genomfördes vecka 40–41. En hög följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler (BHK) är en av de viktigaste faktorerna för att förebygga vårdrelaterade infektioner. Region Västmanland har som mål att följsamheten ska vara minst 90 %. Chef ansvarar för att följa upp resultaten. [Resultatet](#) från mätningen finns i interaktiva grafer för att varje verksamhet själv ska ha möjlighet att granska sin data.

STI

Gonorréfallen ligger på samma nivå i år jämfört med 2024 medan klamydiafallen har minskat med nästan 200 jämfört med 2024.

Smittspårning är en viktig del för att identifiera fall som har blivit smittade men inte har symtom. Att provtagning sker från aktuella kroppslokal även vid avsaknad av symtom är av vikt för att inte missa smitta, främst gällande gonorré. Gonorré kan finnas såväl i svalget som i rektum.

Klamydia- och gonorréfall, 2025 fram till 251208, åldergrupper

TBE

I Västmanland har hittills i år 27 fall rapporterats, 8 fall fler än föregående år, men färre än under åren 2021-2023. Inget fall har hittills varit smittad i annan region.

Vaccinationstäckning covid, influensa och pneumokocker

Covid

- I åldersgruppen 75-79 år har det ökat något, i år cirka 77 % jämfört med förra hösten då det var 74%.
- I åldersgruppen 80+ år har det ökat med nästan 10%, i år nästan 80% jämfört med förra hösten då det var 70%.

Influensa

- I åldersgruppen 65-74 år minskade det med 6% i år 54% och jämfört med förra

- I åldersgruppen 65-74 år minskade det med 6%, i år 54% och jämfört med förra hösten 60%.
- I åldersgruppen 75-79 år ökade det däremot med nästan 5%, i år cirka 77% och jämfört med förra hösten då det var cirka 72%.
- I åldersgruppen 80+ år har det ökat med dryg 10%, i år nästan 79% och jämfört med förra hösten då det var 69%.

Pneumokocker - andelen som tagit en dos de senaste fem åren

- I åldersgruppen 65-74 år, 63%
- I åldersgruppen 75-79 år, 65%
- I åldersgruppen 80+ år, 48%

Årshjulet för systematiskt vårdhygienarbete

I det vårdhygieniska årshjulet finns verktyg för att arbeta med vårdhygieniska frågor och genom att följa årshjulet varje månad säkerställer du att arbetet sker systematiskt och att inget område missas. Årshjulet vänder sig till vård och omsorg, oavsett utförare. Under hösten finns, bland annat, information om luftvägsvirus, magsjuka, PPM BHK, HALT och städning.

[Årshjul för systematiskt vårdhygienarbete - Region Västmanland](#)

Sjukdomar A-Ö

Information om smittsamma sjukdomar, hur du anmäler och hur du smittspårar finner du under respektive diagnos på

[Sjukdomar A-Ö - Region Västmanland](#)

Smittskydd och Vårdhygien Region Västmanland

Smittskyddsläkare

Daniel Heimer

021-17 56 18

Biträdande smittskyddsläkare/hygienläkare

Elisabeth Freyhult

021-481 87 74

Enhetschef

Isabel Sadzak

021-17 44 72

Hygiensjuksköterska Slutenvård

Lina Olsson

021-17 30 24

Hygiensjuksköterska Slutenvård

Martina Ågren

021-17 11 00

021-17 41 98

Hygiensjuksköterska Primärvård, Kommunal vård och omsorg

Anna Arnell Chadda

021-17 44 49

Hygiensjuksköterska Primärvård, Kommunal vård och omsorg

Novalie Mörk

021-17 45 32

Hygiensjuksköterska Primärvård, Kommunal vård och omsorg, Slutenvård

Moa Johansson

021-17 51 23

Smittskyddssjuksköterska

Lena Sars

021-17 51 24

Smittskyddssjuksköterska

Maria Kling Kullback

021-17 37 33

Smittskyddssjuksköterska

Åsa Larsson

021-17 51 25

Administratör

Ulrika Toresson Silfvernagel

021-17 51 20

Region Västmanland | regionvastmanland.se |